

Leto XVIII.

Štev. 35.

Uredništvo in uprava se nahajata v Kranju štev. 173.

Telefon štev. 73.

Naročnina polletno 20 Din, četrtletno 10 Din

Izhaja vsako soboto

Gorenjec

Dopise sprejema uredništvo do torka zvečer. Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Za odgovor priložite znamko

Govorilne ure uredništva ob ponedeljkih od 10. do 11. ure dopoldne.

Tednik za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Druga obrtna razstava v Kranju

V Kranju je zadnje čase vedno več iniciativnega udejstvovanja. — Kranj je dokazal, da ne stremi samo za materielno kulturo, ampak da se v njem poživlja resnična kultura v pravem slovenskem duhu, kakor so jo nam zapustili naši predniki. Tako se Kranj in nanj navezana okolica osamosvaja ter kulturno, pa tudi materielno utrjuje. To je Kranj že večkrat dokazal. To bo dokazal ponovno te dni.

V Kranju se vrši od 30. septembra do 8. oktobra obrtna razstava. Ta razstava bo druga, kajti lani se je nekako ob istem času vršila prva. Uspehi prve razstave so dali vspodbudo za drugo razstavo in so radi teh uspehov sklenili naši agilni obrtniki letos razstavo obnoviti in ji dati še večji obseg. V ta namen so na svojih sestankih in sejah dali iniciativo tudi obrtnikom, ki lani še na razstavi niso sodelovali. S tem korakom povezujejo v mogočno organizacijo naše podjetne obrtnike in jim tako omogočajo večji gospodarski razmah. S tem se krepi delavno stanovska zavest obrtništva, krepi se sloga, ki je bila že od nekdanj preizkušena v dobi cehov. S takim iniciativnim delom pa se spoznavajo medsebojno ne le obrtniki, ampak tudi še obrtniki in in teresenti. Razstavo obrtnih izdelkov tako povezuje krog dela in krog odjemalcev. S tem pa se krepi gospodarska zaokroženost Kranja in okolice.

Razstava sama pa ni namenjena le Kranju in okolici. Kot javna razstava bo privabila tudi še odjemalce iz drugih krajev. Kakor hitro pa je ta cilj dosežen, je podano jamstvo, da bo prebivalstvo v Kranju in okolici zaposleno in s tem podana večja jamstva za težko egzistenco. Da se bo to res tako zgodilo, so nam v dokaz uspehi lanske razstave.

Lanska razstava je obsegala zelo številne stroke. Že zaradi tega je vzbujala veliko pozornost v javnosti, čeprav sicer niso aranžerji delali zanjo prevelike reklame. Klub temu je bil tudi obisk zelo zadovoljiv. Tudi sicer je našla razstava velik odmev v javnosti. Saj so raz-

stavo obiskali tudi krogi, kateri imajo nalogo skrbeti za procvit obrtništva. S tem posetom razstave so ti krogi dokazali, da v razstavah uvidevajo velik kulturni in gospodarski pomen za obrtništvo in za cel Kranj. Saj se na razstavah ne dela samo reklama, ampak se tudi obrtniki in odjemalci na njej marsikaj nauče. S tem pa se dviga kakovost izdelkov in tako zagotavlja trajen trg. To je lani spoznalo

je le pozitivnega značaja, ker še vse prebivalstvo stoji pod utisom lanske razstave. Sicer pa so tudi aranžerji na podlagi izkušenj na lanski razstavi storili sami velik napredek. Javnost so namreč letos o nameravani razstavi poučili bolj točno in skrbje tudi za propagando. Le pojdite po mestu in videli boste okusne napise, ki povedo, kje in kdaj se razstava vrši. Pa tudi zelo okusno izdelani letaki poučujejo na

obstoji, pa že misli na konkurenčno delo in na propagando. V delu in kvaliteti se rešuje kriza, pa čeprav z malimi in skromnimi zasluzki. Prav posebnega pomena pa je, da je obrtništvo radi denarne krize znalo vsaj rešeni denar prav obrniti brez javne pomoči in je s tem za Slovence prvo pokazalo gorenjsko obrtništvo proti krizam raznih vrst pravi gospodarski odpor. To ga bo tudi rešilo. Če to na razstavi uvidijo vsi krogi, se bodo marsikaj naučili!

S tem mi pozdravljamo drugo obrtno razstavo v Kranju in pohvalimo iniciativnost aranžerjev. O razstavi sami pa bomo še poročali.

RAZSTAVLJALNI ODBOR

tudi časopisje, ki je razstavo primerno ocenilo.

Lani so se udeležile razstave sledeče stroke: mizarji, čevljarji, klučavničarji, žimarji, kolarji, vrtarji, kovači, pečarji, keramičarji, slastičarnarji, tapetniki, modistinje, tiskarji, knjigovezi, krojači, izdelovalci pletene žice in kemičnih izdelkov.

Njihovi izdelki so bili kvalitetni in po primerni ceni, kar ni malega pomena za varstvo.

Letos se obeta še veliko večja udeležba, kot lani, saj je že sedaj, ko to pišemo, prijavljenih nad 50 razstavljalcev, med katerimi so tudi nove obrtne stroke. S tem dejstvom se ne bo povečala samo številka razstavljalcev, ampak bo pridobila na pestrosti razstava sama. Kot taka bo gotovo tudi dobro obiskana po interesentih, ki jih je bilo že lani kot posetnikov nad 5000.

O razstavi govori že dalje časa cel Kranj in okolica. Ta govorica

vseh važnejših mestih interesente o razstavi. Tudi nekaj časopisja, zlasti „Slovenec“ je priobčilo o razstavi informativne članke.

Tudi naš list se ponovno pridružuje vrstam onega časopisja, ki naj ocenijo razstavo in pridobe merodajne kroge za razstavo. To storimo zato, ker naš list nosi napis Gorenjec in s tem podpira prav vse, kar smatra, da je v prid gorenjskega prebivalstva, a graja ono, kar se mu po dobro premišljeni oceni zdi kvarno za Gorenjsko.

Prav posebno mi pozdravljamo gospodarsko razgibanost in podjetnost gorenjskega obrtništva. Povsod drugod v državi je prav gotovo večja depresija v gospodarski podjetnosti, kot pa na Gorenjskem. Gorenjci so se namreč v danih gospodarskih razmerah že sami znašli. Če jim ne pomagajo razmere, si pa pomagajo sami. Ko drugod tarnajo o krizi, Gorenjec sicer tudi — a redkobesedno —

Občinski davčni vijak

O novi občinski trošarini ali kakor se v Kranju oficijelno imenjuje davščina na blagovni promet, ki jo je začela kranjska občina koncem avgusta t. l. tudi od okoličanskih kmetov zahtevati in pobirati, smo že opetovano pisali ter poudarjali, da je nje pobiranje po **takih občinah, kakor je kranjska, nedopustno.**

Ker te resnice nekateri še vedno nečejo ali ne morejo razumeti vkljub temu, da smo zadevo podrobno pojasnili ter da smo v Gorenjcu od 15. septembra t. l. prinesli dobesedno odlok banske uprave od 25. avgusta t. l. II. No. 8816/5, ki občino v tej rečnici poučuje in si ga v našem listu lahko vsakdo, ki zna brati, še enkrat prečita, moramo zadevo ponovno obravnavati. Pripominjamo, da smo pripravljeni, če je kdo odlok banske uprave izgubil, da mu ga preskrbimo.

Davščina na blagovni promet, ki jo je kranjska občina upeljala leta 1930, je z novim **zakonom o občinah ugasnila**. Dolžnost kranjske občine je bila, čim je stopil novi občinski zakon v veljavo, po svoji službeni dolžnosti v smislu novih zakonskih predpisov postopati in svoje občane obvarovati bremen, ki jih nov zakon ne dopušča. Nezanje zakona ne oprošča nikogar, tudi občine ne.

Kranjska občina pa ni le ničesar ukrenila, da bi ukinila davščino na blagovni promet, potem ko je zakonita doba že potekla, ampak nasprotno sklepala in tudi sklenila je že, da to po zakonu nedopustno davščino zviša na tako nezno višino, da bi presegala redni občinski proračun, četudi za to ni bilo niti najmanjše stvarne potrebe.

Gospodje, ki so vzeli v Kranju občinske finance v zakup in se smatrajo za finančne specialiste, so že mesece in mesece po gostilnah, ne samo po Kra-

nju, ampak tudi v kranjski okolici, kakor Žabnici itd. in tudi na shodih namigavali o velikanskih dohodkih, ki jih bodo občini preskrbeli, pri čemur bodo posebno nekatera podjetja pritiskali, so vse to imenovali velikopotezni finančni načrt. Skrivnost je bil ta finančni načrt samo za kranjske občane, nekaterim drugim občinam pa so ta načrt zaupali ter jim s tem poskrbeli isti fiasco, kakor sebi. Kranjskim občanom pa, ki so potrpežljivo plačevali davščino na blagovni promet, ker so jo smatrali za nekaj prostovoljni šolski prispevek in so jo plačevali tudi še potem, ko so vedeli, da jo občina neupravičeno pobira, postala je sedaj ta širokogrudnost na njihov račun odveč, zato so se pritožili na pristojno mesto.

Tako je nadzorna oblast II. stopnje zaznala, kaj se v kranjski občini glede pobiranja davščine na blagovni promet vrši in poslala je občini dekret od 25. avgusta, v katerem jo izrecno poučuje, da je davščina na blagovni promet prometna davščina ter je nje pobiranje po občinah, kakor je kranjska, nedopustno. Obenem jo s tem uradoma opozarja, da vrši svojo dolžnost, poučuje o pravnem stanju in avtoritativno ukazuje, da ukrene vse v smislu spremenjenih zakonskih predpisov, ki ne dovoljuje več nobene davščine na blagovni promet. Kranjska občina pa tudi še sedaj, ko je dobila ta ukaz od nadzorstvene oblasti II. stopnje, le ne, da bi ukinila pobiranje trošarine, nasprotno jo je razširila še s tem, da je naenkrat začela trošarino pobirati tudi od okoličanskih kmetov. S tem svojim ukrepom ni ravnala občina v okviru prejšnje pravice, ampak storila je nekaj povsem novega, kajti če od vsega začetka do konca dobe, za katero je oblastveno dovoljenje obstojalo, ni te davščine od okoličanskih kmetov pobirala, je s tem priznala, da jo ne sme pobirati, zato jo je toliko manj upravičena sedaj na novo upeljati, ko jo je že nadzorstvena oblast poučila, da je pobiranje te davščine nedopustno.

Pri občinski seji, ki se je vršila 5. septembra in pri kateri se je sklepalo o pritožbi okoličanov zoper to davščino, ni občinski predsednik niti z besedico omenil, da je dobil dekret od 25. avgusta. Če je točna teorija o fasciklu, o kateri piše zadnji Gorenjec (berite poročilo občinske seje v zadnji številki Gorenjca) potem se je nahajal ta dekret pač v županovem fasciklu in bi po tamkaj navedeni teoriji lahko ostal še leta uradna tajnost. Iz izjave, ki jo je občina podala v zadnjem Gorenjcu, izhaja, da se je postavila na stališče, da je upravičena, sklicujoč se na § 148 zakona o občinah, davščino na blagovni promet pobirati tako dolgo, dokler občinski odbor ne sklene spremembe v smislu novih zakonskih predpisov, nadalje pa tudi, da je termin za to spremembo prepuščen popolnoma njeni mili volji. Ta razlaga pa ni samo napačna, ampak po našem mnenju celo neposlušnost napram nadzorstveni oblasti. Zakon res predpisuje prehodno dobo, vendar ne prepušča prosti volji občinskih županov ali pa tudi občinskih odborov, da to dobo po mili volji podaljšujejo, ampak zakon predpisuje, da ima občina to spremembo čimprej izvršiti. Mislimo, da je imela kranjska občina dovolj časa, da bi od 1. aprila t. l., s katerim dnem je ugasnila pravica pobiranja trošarine, spremenila in prilagodila ugaslo davščino novim zakonskim predpisom. Od 25. avgusta t. l. pa, ko je prejela že ukaz nadzorstvene oblasti, pa je vsako zavlačevanje po našem prepričanju že kaznivo, iz česar morajo slediti vse posledice — ki bodo tudi sledile.

Resna beseda

o kopališču in marsičem

Doslej smo pisali o splicnih gospodarskih, finančnih in amortizacijskih ter rentabilitetnih zadevah kopališča. Radi tega naj nam bo dovoljeno še nekaj konstatacij, ki spadajo prav tako v to področje in to radi boljšega pregleda, da bodo cenjeni čitatelji točno poučeni, kako o se stvari okrog kopališča razvijale. Tudi za gg. občinske odbornike je to važno preden se končno odločijo za nove sklepe, ki se morajo predložiti banški upravi v smislu tozadevne uradne zahteve. Posebno važno je to za one gg. občinske odbornike od večine, ki nimajo prilike, da bi pogledali v zakulisni razvoj teh zadev.

Za vsakega trezno mislečega človeka je pred vsem važno, da gospodarskih ukrepov ne dela in ne glasuje zanje iz tako zvane strankarske discipline, če je v svoji duši prepričan, da ne odgovarjajo. Od nikogar se ne more zahtevati, da bi glasoval za drage načrte in s tem nalagal samemu sebi visoke dajatve in to zgolj iz strankarske discipline, če je prepričan o nasprotnem.

Pred vsem smo mnenja, da dosedanja načrta, ki jih je napravil arhitekt Zupan (ki ga nikakor ni zamenjati z g. ing. M. Zupanom v Ljubljani) ne pridejo nič več v poštev, ker jih je nemogoče tako popraviti, da bi odgovarjali skrbeni gradnji kopališča. Dokler ni novih načrtov, ki točno odgovarjajo nameravani gradnji, je absolutno nemogoč vsak konkreten predlog na bansko upravo, nemogoč je razpis stavbnega ogleda in še bolj nemogoče je zidanje po neodgovarjajočih načrtih, na katerih bi bile premaknjene vse dimenzije, od katerih bi nekaj odpadlo, spet drugo pa bi se moralo nadomestiti. Z eno besedo, načrta morajo brezpogojno odgovarjati točno na milimetre faktični izvedbi gradbe. Razpisati licitacijo, zidati, voditi obračune in vse drugo na podlagi stvarnim prilikam neodgovarjajočih načrtov je popolnoma nemogoče za vsakogar, kdor noče imeti zapletljajev in pravd.

Preden pa se morejo dati napraviti novi načrti, je treba nekega bistva kot podlage za nje, to je, točen odgovor o velikosti kopališča, da se bo vedelo, kaki načrti naj se razpišejo, kajti banska uprava enostavno ne pusti zidati kopališča po sedanjih velikopoteznih načrtih. Opozicija se odločno protivi, da bi se za kopališče poleg dosedanjih Din 300.000 izdalo še kak milijon ali poldrug milijon dinarjev, pa tudi med takozvano večino je mnogo pametnih mož, ki kot direktni davkoplačevalci odločno vztrajajo na principu, da se investira v kopališče le prvotno določeni znesek Din 700.000 ter so torej z opozicijo v tem pogledu na tistem edini.

Zato je treba v celem postopku pred vsem korektnosti in nič skrivanja ter koncilijantnega dogovora in absolutnega spoštovanja že napravljenega sklepa glede višine stroškov, sicer bo vsaka samovoljnost privedla spet prav do enakih nasprotstev, kakor se je to zgodilo v prvem primeru. K vsemu temu je torej potrebno popolnoma realnih računov, nobenega pretiravanja in nobenih optimističnih pričakovanj za bodočnost in jasnega načrta, koliko bo veljalo vzdrževanje kopališča ter koliko bo potrebno za amortizacijo investiranega zneska, da bomo točno vedeli, kako breme se nam naloži s kopališčem in koliko bo morala občina letno doplačevati na to kopališče.

Podlaga za to so v prvi vrsti samo domače potrebe. Ne računajte prav nič na tujce. Pa tudi ti bodo imeli, v kolikor jih more Kranj privabiti, dovolj prostora v takem, za domače potrebe pri krojenem kopališču. Tujci imajo danes na Gorenjskem nebroj kopališč na raz-

polago, pa se od nikoder ne čuje, da bi bistveno pomagali k vzdrževanju takih naprav. Sicer se bo pa kopališče lahko povečalo na tem ogromnem prostoru kadarkoli, ko bo in če bo podana za to potreba. Zato ni treba delati velikih načrtov v naprej in trošiti zanje, še manj pa zidati po njih. Če pa gospodje od večine vztrajajo še vedno trdovratno, da bo moralo kopališče veljati en in pol milijona dinarjev, kakor se je to govorilo na zadnji občinski seji, potem so lahko prepričani, da ne bo nobenega soglasja in najbrž tudi ne bo dovoljenja za zidanje.

Pri razpisih je treba gledati, da se bo licitativnim potom oddalo vsako delo in da se ne bo v tem pogledu stremelo za nobeno protekcijo pri enem ali drugem delu. Tako se bo moralo postopati bodisi pri gradnji kopališča, bodisi pri gradnji šole ali česar koli drugega, ker zahteva to ne samo zakoniti predpis, temveč tudi čisto navadna težnja po jasnih obračunih in objektivni licitaciji. Dosedanji postopek, ki se je hotel upeljati prav za to gradnjo kopališča, mora iz občinskega urada za vedno izginiti.

S tem smo jasno in določno povedali vse, kar smo v tem pogledu imeli povedati, in prepričani smo, da deli z nami mnenje ogromna večina kranjskega meščanstva, delavstva in uradništva.

Naj navedemo še postopoma vse ukrepe, ki so drug za drugim potrebni, če hočemo končno preiti resno k gradnji kopališča. Svet je že kupljen in o tem ne bomo več govorili. Doslej stane Din 300.000 in bi bilo tedaj po starem sklepu še kakih Din 400.000 za gradnjo kopališča samega na razpolago. Nato je treba zagotoviti posojilo in sicer tako, da bo brez kakega zatezanja v gotovini na razpolago. Tozadevno še danes ni popolne jasnosti pri Pokojninskem zavodu, kajti

ta je dovolil posojilo pod pogojem, če bo imel razpoložljiv denar. Na take pogoje se ne more obešati gradnje kopališča. Nato je treba komisijskega ogleda in dovoljenja banske uprave po načrtih, ki se jih bo odobrilo, kakor jih opisujemo zgoraj. Pri tem je treba natančno objaviti vse pogoje, da se bo izvršila licitacija tako za načrte, kakor za gradnjo samo popolnoma objektivno brez ozira na levo in desno. Treba je nato določiti vse one, ki naj strogo kontrolirajo izvršitev gradbe. Vse to pa pred vsem popolnoma javno in brez tajnih fasciklov.

Če se bo na prvotnem sklepu glede višine stroškov hotelo kaj spremeniti, je za to treba ponovnega sklepanja. V današnjih časih nikakor ne kaže skakati v temo, ne da bi vedeli vnaprej za vsako paro izdatkov. Doslej smo videli, da je zadeva kopališča šla od enega fiasca do drugega, da se je premetavala eno leto sem in tja, vzdignila mnogo prahu, naredila pa se je samo velika jama. Na gospode od večine pa apeliramo, naj zahtevajo glasovanje po svojem lastnem preudarku brez ozira na strankarsko disciplino, ki nima pri tem glasovanju ničesar opraviti, kajti sicer si dajejo samim sebi ne baš laskavega spričevala. Danes niso časi, da bi se javni izdatki morali usmerjati po strankarski disciplini, ker stranka tega tudi nikakor ne zahteva, temveč je baš v njenem interesu, da se gospodari pametno in s pametnim gospodarstvom pridobiva pripadnike stranke, ne pa s takozvano disciplino, ki v gospodarskih stvareh nima prav nobenega pomena.

Radi šole pa bomo svoje mnenje na kratko povedali prihodnjič, ker je še vsa stvar v povojih in imamo tedaj dovolj časa svoje stališče precizirati pozneje. V bistvu pa velja za šolo prav isto kakor za kopališče.

Tedenske novice

Kranj Iz uprave

Današnje številklo smo v interesu občinstva ponovno povečali, da s tem ne samo proslavimo II. obrtno razstavo, ampak da tudi podpremo procvit organizacije obrtnikov in tudi interese posameznikov. S tem smo dokazali, da bo list podpiral obrtništvo v okvirju splošnega gospodarstva.

Druga obrtna razstava v Kranju se pripravlja z vso resnostjo in so predpriprave v polnem teku. Prav pridno so na delu mizarji, ki urejajo v Majdičevem mlinu posamezne razstavne oddelke. To ni majhno delo, saj bo razstava zavzemala celo prvo nadstropje. Tudi posamezni razstavljalci se kaj pridno gibljejo in že urejajo material za razstavo.

Razstava Tiskarne Tiskovnega društva na drugi obrtni razstavi bo pokazala njene izdelke. V njej se tiska tudi »Gorenjec«, ki bo tudi razstavljen. Na razstavnem prostoru se bodo dobile tudi potrebne informacije. Tiskarna, kot znano se nahaja v »škofiji«, za župno cerkvijo.

Jugočeška je po odobritvi banske uprave spremenila svoja pravila glede izpolnitve praznih mest v upravi in nadzorstvu.

Umrla je v ponedeljek ga. Hribalova, soproga prometnega uradnika Franca Hribala v Kranju. Pokojna je v delu in družini moža in dveh otroh komaj začela doživljati srečnejše dni, ko je naglo odšla po zaslužen plačilo. Žalujočim naše sožalje.

Hiša g. Andrašiča vedno bolj lepo kaže svojo fasado. Počasi izginja ogródje in s tem se vedno v lepši obliki uveljavlja nova stavba.

Varstvo Kranja pred plinskimi napadi. Dr. Petrič in ing. Madrino sta imela pred kratkim važno predavanje o obrambi prebivalstva v slučaju plinske napada. Ob tej priliki sta predlagala, da bi se priredil poseben praktičen tečaj. To predavanje in predlagane vaje imajo toliko večji pomen, ker se vojna aviacija silno naglo množi, izboljšuje glede kakovosti, brzine, spenjanja v višino, odpornosti proti elementom in glede nosilnosti bomb. Najbolj pa države večajo število bombnih avijonov.

Najnovejše iz občine. Naši občinski očetje so neutrudljivi v skrbi, kako bi svoje someščane osrečili z novimi davščinami. V sredo 26. t. m. imeli so zopet posvetovanje, kako bi našli nove vire za davčno obremenitev meščanov. K posvetu so povabili g. Zupana iz Ljubljane (ne onega, ki dela kopališke načrte, ampak ravnatelja Ljubljanskega mestnega dohodarstvena urada). Če so gostilniške vesti resnične, potem so gospodje sklenili, da bodo obdavčili drva in premog, s čemer bo prizadet najbolj mali človek, predvsem delavec, obrtnik, pa tudi uradnik.

Strelska družina v Kranju je priredila 8. t. m. nagradno strelsko tekmo v Struževem, ki je dobro izpadla. Sedaj se družina pripravlja na banovinske tekme v Ljubljani, ki se vršijo od 6. — 8. oktobra. V ta namen bodo vežbe v nedeljo, dne 30. t. m. ob 14. uri na strelišču. Cena naboja je samo 30 p in je udeležba zato vsakemu omogočena.

Mezdni spor v tovarni »Ika« še ni prišel do končne rešitve. V četrtek 27. sept. je večina delavk, ki so še delale, zapustila delo. Vsa javnost se zelo zanima za borbo, ki jo bijejo delavke za zboljšanje svojega položaja.

Tržič

Iz občinske seje. V petek 14. t. m. se je vršila seja občinskega odbora.

Razen dnevnega reda se razpravljala po sklepu odbora tudi o predlogu obč. odbornika g. Markelj-a Franca glede ureditve Usnjarske ulice in o predlogu obč. odbornika g. Čadeža Viktorja radi kanalizacije v Viljema Pollaka ulici. Iz poročila predsednika je razvidno, da se je prag pod mostom sv. Janeza obnovil, za kar je bilo stroškov Din 8.000.—. Pilotna stena za pilarno pa do sedaj stane Din 42.500.—. — Ta stena se je gradila s tržičkimi brezposelnimi, ki pa se niso izkazali. G. predsednik omenja, da se takih naprav v bodoče ne bo več delalo z brezposelnimi, ker pride dosti ceneje, ako se delo odda kakemu mojstru. Nasproti te pilotne stene na parcelah ing. Pollaka ima občina tudi še napraviti nekaj deset metrov take stene. S tem bo potok Mošenik delno reguliran. Koliko bo stroškov s to regulacijo, se pa še ne ve. — Za Rdeči križ je bilo izplačanih Din 5.000.—, s čemer se je omogočilo, da je moglo iti nekaj slabokrvnih otrok v počitniške kolonije. — Pri zadnji seji je bilo soglasno sklenjeno, da se kupi hiša I. B. Mally. Ta nakup se ni mogel izvršiti, ker se je izkazalo, da je premalo prostora v njej za vse tržičke urade. V zgornjem koncu Tržiča, okrog hiše člana obč. uprave g. Kavčiča, vodi steza — bližnjica, za katero je bila uprava mnenja na zadnji seji, da se lahko zapre in da v posest g. Kavčiča proti primerni odškodnini. Obč. odbor pa je sklenil, da naj se izvrši nekaj krajevnih plebiscit. Ta plebiscit je izpadel negativno za g. Kavčiča. Sicer pa ima v tem pogledu odločati še banska uprava. — Med svojimi poročili je g. predsednik omenil tudi »Gorenjca«. Dalje je poročal, da je sresko načelstvo sklicalo tržičsko industrijsko podjetje na razgovor radi nakupa hiše Mally & Demberger, ki naj bi se delno preuredila za deklško osnovno šolo, deloma pa za urade. Posamezna podjetja naj bi v ta namen dala prostovoljne prispevke ali vsaj kako posojilo. Uspeh tega sestanka je bil nepovoljen.

Na koncu poročil je bilo stavljenih g. predsedniku več vprašanj. Med drugim je stavil obč. odbornik g. Majeršič Janez interpelacijo. Nekatere glavne misli so bile že priobčene. Interpelacijo je imenovan zaključil takole:

»Če se ugotovi dejanska škoda, katero je utrpelo občinsko gospodarstvo, tedaj zahtevam, da se krivce stavi pod § 87 obč. zak. in da končno besedo izpregovori sodišče, katero naj prisili one ki so škodo povzročili, da to škodo tudi poravnajo.

Končno vprašam gospoda predsednika, ali je pripravljen dati zadoščenje tržičkim občinom s tem:

- 1.) da zadevo nepristransko pojasni in natoči čistega vina,
- 2.) da obljubi za bodoče posvečati več pazljivosti vodstvu občinskih fin. poslov, dokler je on predsednik občine in
- 3.) če je pripravljen poravnati vso materielno škodo, ki se morebiti ugotovi, pred vsem pa moralno škodo, katero trpi danes naše mesto, Tržič.

G. predsednik je dalje izjavil, da mu je znano, odkod je g. Majeršič dobil podatke in da se bo napram dotičnemu informatorju nastopilo, ker je izdal uradno tajnost. Medklíc: »Torej je vendar nekaj bilo!« Končno je g. predsednik izjavil, da sedaj ne odgovarja na interpelacijo, pač pa bo poročal na prihodnji seji obč. odbora o poteku razprave napram »Gorenjcu«, ki bo ob enem tudi odgovor na interpelacijo.

Drugo važno vprašanje je bilo radi novega vodstva obrtno nadaljevalne šole. V sredo, dne 12. sept. se je vršila seja upravnega odbora te šole, na kateri je bil izvoljen za novega vodja g. Ivan Stopar. Bili so trije proslci. Eden je priložil k prošnji tudi svoje izpričevalo. Sledil je predlog: Naj priložita še ostala dva proslca spričevala, in naj se voli vodjo šole na prihodnji seji in sicer tistega, ki ima najboljša izpričevala. Navzoči g. Ivan Stopar, ki je bil namesto g. A. Lajovića začasni vodja te šole in radi tega tudi prisoten na seji upravnega odbora, je pričel trdit, da ima on ista spričevala, ker ima iste tečaje, kakor njegov tovariš g. Kompoš. Vsled te trditve je omenjeni predlog izgubil na svoji vrednosti in so se izvršile volitve, pri katerih je bil izvoljen za vodjo g. Ivan Stopar. Občinski odbornik g. Majeršič Janez omenja, da je bil pozneje informiran, da g. Stopar nima takih spričeval in je stavil predlog na župana kot predsednika upravnega odbora, da pozove ostala dva proslca, naj se izkažeta tudi ona dva s svojimi spričevali in če ima kdo boljše spričevalo, kakor g. Stopar, potem naj se volitve obnove. K temu je g. predsednik odgovoril, da so volitve izvršene in da postopka ne bo obnavljal.

Pojasnilo glede zemljišč ge. Lončarjeve

V 33. številki našega lista z dne 15. IX. 1934 smo k popravku Mestne občine Tržič poročali, da je mestna občina Tržič dne 25. IX. 1933. uradno potrdila, da je soproga g. Lončarja lastnica travnikov in gozdov v Begunjah na Gorenjskem, da pa je iz zemljiške knjige okrajnega sodišča v Radovljici razvidno, da je soproga g. Lončarja svoje zemljišče vl. št. 219 k. o. Begunje prodala že dne 26. IV. 1932 Janežiču Antonu ter da po tem dnevu zlasti pa ne 25. IX. 1933 ni imela nobenih travnikov in gozdov v Begunjah na Gorenjskem.

To smo objavili glede uradnega poročila okrajnega sodišča v Radovljici z dne 3. IV. 1933, opr. št. Izk. 402/33—2 in z dne 7. X. 1933, opr. št. Izk. 413/33.

Ker pa je Mestna občina Tržič vztrajala pri svoji trditvi, da ima ga. Lončar Ivanka travnike in gozdove v Begunjah na Gorenjskem, smo sami še enkrat pregledali vso zemljiško knjigo v Radovljici in smo ugotovili, da uradna poročila okrajnega sodišča v Radovljici nista točna, ker zemljiška knjiga izkazuje, da ima ga. Lončar Ivanka eno gozdno parcelo v Begunjah na Gorenjskem, en travnik, eno njivo in en vrt pa v k. o. Nova vas. Ker nečemo nobenemu delati krivice, spopolnujemo naše poročilo s temi podatki prostovoljno. Več gozdov in travnikov pa tudi mi nismo mogli dobiti v zemljiški knjigi.

VINA

dolenj-ka, štajerska in sploh vseh vrst kupite pri **Centralni vinarni v Ljubljani, Frankopanska ul. 11.**

3g. in Sp. Otok

Kot vsako leto je bila tudi letos na dan žeganja ob 10 sv. maša v mali zgodovinski cerkvi sv. Janeza Krstnika na prijaznem gričku na Otoku. To žeganje pa ni bilo glede mašnika nič kaj prijetno in bi se lahko domačini malo bolje izkazali.

Ta teden so pričeli širiti državno cesto na malem ovinku konec Zg. Otoka. S tem širjenjem pa je poleg bližnjih sosedov najhuje prizadet kovač g. Kristan, ker so mu s tem odvzeli potrebni prostor poleg hiše, kamor so zategovali vozove in druge reči, ki spadajo v njegov delokrog.

Cerklje

Tatvine. Pravkar iz zaporov izpušeni dolgoprstni sodelavec proslulega Betonovega Pavleta, ki pa je bil lansko leto na begu ustreljen, Kosov Stanko (Zupanc) iz Zaloga je bil pretekli teden spet na delu. Pri Režku na Sp. Brniku je prejšnjo nedeljo med mašo zmanjkala čedna vsota denarja in nekaj zlatnine, uzmovič si je izposodil še lep žametasti klobuk, si zakrinkal z ruto obraz in jo pobrisal, pozabivši vitrihe. Pri Oslovih (Pfeifer) v Vopovljah pa si je zadnje sobote popoldne, ko so bili ljudje na polju, najbrž isti izposodil 3000 Din. — V Šmartnem pri Jerasu (Šimnovec) so pa pogrešili zlato uro in nekaj denarja. — Na vse to pa se je v noči od sobote na nedeljo v zaloški gostilni pri Recku izvršil sledeči zanimiv prizor. V elegantnem avtomobilu se je pripeljal pred imevano gostilno še bolj elegantni Kosov Stanko in kavalirsko povabil navzoče fante k mizi. Pa so že vstopili nepovabljeni in Stanetu nezaželeni orožniki iz Vodč, ki so, obveščeni o njegovih pustolovščinah, čakali skriti v hlevu. Pridružili so se jim še orožniki iz Cerkelj. Dobili so pri njem še 800 Din in nekaj zlatnine, potem je šel pa Kosov tiček spet nazaj v kletko.

Pretep. S cer mirnim fantom s Pšate je zadnjo soboto zavrela kri, katero je seveda zakuril alkohol-žganje. Eden je dobi nož v pljuča, drugi si je dal prerezati kite na rokah, spet drugi pa so jo dobili z motiko po betici. Če je to dobro za zdravje in dobro ime fantov, je pa drugo vprašanje.

Grob. Po mučni bolezni je šel po nekaj mesecih za svojim sinom v večnost Vombergar Franc iz Poženka.

Tožljivcem. Cmerav otrok, ki se v svoji iht in nezmožnosti ne more drugače zmaščevati, dvigne roko in toži. Tudi odrasli so večkrat podobni takim cmeravim otrokom. Delo je še vedno najboljši protidokaz!

Nemirnež, ki dviga prah po Cerkljah in kali s svojim motorjem nočni mir, ki ga imajo sedaj celo v Londonu, naj se poboljša. Orožniki imajo namreč dolžnost tiste, ki vozijo skozi Cerklje z brzino 80 km in ogrožajo varnost ljudi, da jih kaznujejo, pa naj bo to Peter ali Pavel.

Predoslje

Letina je letos slaba. Fižol je radi neprestanega deževja ves rjav, tako da ga moramo zbirati, če ga hočemo prodati. Krompirja pa je zelo malo v zemlji in še tega je polovico gnilega. Seje mo težko, ker vedno dežuje.

Tatvine. Po naših vrtovih nam ponoči zmanjkuje jabolk in hrušk, ki potem kuhajo žganje.

Slovo. Zadnji »Gorenjec« je poročal o poslovitvi upravitelja Zoreta. Naj omenimo še nekaj. G. Zore je pred 27 leti prišel iz Komende k nam. Ob upokojitvi ima 38 službenih let. Naj s svojo soprogo, ki je iz ugledne Štrcinove rodbine iz Kaplje vasi pri Komendi, preživita v zdravju in zadovoljstvu v Kranju še mnogo let!

Kokra

Tvrdka Slavec iz Kranja je od sestričnika Petra Polajnarja v Kokri vzela v najem svet, tako zvani »kaufnek«, za nabavo granitnega gramoza. Doslej je napravila kar nekako tovarno za drobljenje granita. Za Kokro kar razveseljivo. Saj bi pri tem delu zaposleni domačini že nekaj zaslužijo. To je nam zelo všeč. Prosimo pa tvrdko, da bi preprečila nedeljsko delo in da bi rajši med tednom zaposlila več delavcev, ki bi naj pa bili zato ob nedeljah prosti. To bi bilo v prid delavstvu, in tudi firma, ki jo sicer cenimo, bi itak še bolj zaslovela.

Naklo

Lovec in maček. Ne poznamo vseh podrobnosti lovskega zakona, toliko pa vseeno vemo, da se tudi maček lahko pregreši proti njemu, zlasti če hodi na polje nad zajce. Za greh ga je doletela zaslužena kazen. Nič ne protestiramo. Pač pa protestiramo proti temu, da lovec pusti tebi nič meni nič mačka, kjer pade, da tam razpada in širi neznozen smrad.

Poroki. Pretekli teden se je na Brezjah poročil g. Janko Drinovec iz Strahinja z gđ. Francko Štular iz Dolenje vasi. Poročil ju je nevestin bratranec g. zagorski kaplan Filip Štular. Ženin je pridno delal pri naših gospodarskih zadrukah, bil je načelnik živinorejske zadruge in odbornik mlekarke. Mnogim je z nasvetom in dejansko pomagal pri živinoreji, za kar ga bodo vsi težko pogrešali. Vrlemu paru obilo božjega blagoslova! — Malo prej pa je iz naše fare odpeljal na svoj dom na Bistrico v tržičsko faro g. Stanko Slapar pridno gđ. Francko Križajev iz Cegelnice. Ženina moramo javno pohvaliti, ker je »tolar« za nevesto, mesto po grlu daroval za Marijin vrtec kot prvi dar za nov prapor.

Nekulturnost na kulturni prireditvi. Vršila se je kulturna prireditev. Sicer res, da razen srečolova in plesani bilo nič na programu, pa kaj zato? V teh hudih časih je treba malo veselja, da človek pozabi na skrbi in si olajša srce in žep. Nič ne zavidamo. Bila je kvaterna nedelja in svetoletna procesija, zakaj se ne bi še malo zavrteli, ko je že tako preveč resnobel? Samo to nam ne gre v glavo, kako da so pri godbi sodelovali šoloobvezni otroci do polnočne ure in občudovali mlade pare v njihovi plesni atletiki. Nismo namreč še pozabili, kako so bili svoječasno šoloobvezni otroci preganjani in kaznovani, ker so se v spremstvu staršev udeležili nedolžnega kresa do devete ure.

Gonja za cigani. Pretekli teden so orožniki alarmirali vse, ki imajo orožne liste, naj jim gredo pomagat razganjati cigansko družbo, ki da se je ustavila v gozdu proti Kokrici. Cigani so prejšnje dni delali po kozolcih precejšno škodo in so se ljudje po močeh odzvali, da preženejo tatinske srake.

So. Jošt

Romanje. Po 14 letih so spet priromali na Sv. Jošt na sv. Matevža dan staroznani romarji iz Koroškega, in sicer iz okolice Borovelj. Pripotovali so peš čez Ljubelj v Tržič, na Brezje in od tam na Sv. Jošt, od tukaj pa v Kranj, odkoder so spet odšli skozi Tržič na Ljubelj in nazaj na Koroško. Vsakoletno romanje Korošcev na Sv. Jošt je bilo že od nekdaj v navadi, po vojni pa je prenehalo do letos, ko so koroški romarji spet prišli k nam. — Naj naši bratje Korošci na božjih potih izprosijo božjega blagoslova svojim rojakom, da ohranijo svojo čisto narodno zavest.

Naše vrle gospodinjne perejo perilo vedno le z **Zlatorog**-ovim milom ali pa z **Zlatorog**-ovim **terpentinovim milom**: volnene in svilene stvari pa z **Zlatorog**-ovimi **luskami**, ker dobro vedo, da ima obilna, gosta in nežno bela pena **Zlatorog**-ovih izdelkov izredno čistilno moč. Dobroto **Zlatorog**-ovih izdelkov naše pridne gospodinjne dobro poznajo in zato trdijo vsevprek: **Le Zlatorog milo da belo perilo!** Zahtevajte pri svojem trgovcu vedno izrečno **le Zlatorog-ovo milo!**

Izkoristite ugodno priliko in obiščite paviljon slaščičarne

Šink

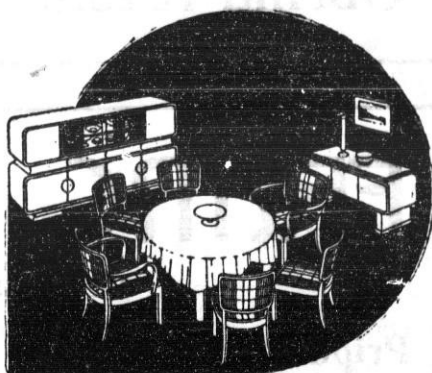
Na obrtni razstavi za reklamo kremove rezine po Din 1.— komad.

POLLAK JURIJ

strojno mizarstvo — KRANJ

Moderna oprema novodobnih stanovanj, hotelov in drugih javnih lokalov. Izdelava vsega stavbnega pohištva v času primernih oblikah.

Delo solidno! Cene zmerne!

Vse obiskovavce, ki posetijo obrtno razstavo v Kranju, vljudno vabim, da si ogledajo paviljon tvrdke

A. KERN

ki vam bo nudila vse vrste najfinejše čokolade, raznovrstne deserte, ki se bodo v svrhu reklame prodajali po lastni ceni. Ne zamudite ugodne prilike, ki se vam nudi. — Priporoča se A. Kern, Kranj.

Čevljarji! Kmetje!

Vsakovrstno usnje in vse usnjarske potrebščine iz priznanih domačih tovarn vam nudi le znana domača tvrdka

Pernuš Ivan, Kranj

Izdelujem gornje dele čevljev po raznovrstnih modnih krojih. Najnižje cene.

Prodaja mesa domačih volov, prašičev in telet in stalna zaloga vsakovrstnih mesnih izdelkov

Priporoča se

JERŠIN JERNEJ

MESAR - KRANJ - PRI MATIČKU

Damske torbice, aktovke, nahrbtnike, listnice itd., vse usnjene galanterijske izdelke po najmodernejših vzorcih dobite pri tvrdki

Miha Šipic - Kranj

Sprejemam vsa naročila in popravila. Stalna zaloga vsakovrstnih izdelkov je tudi v trgovini M. Kanduč v Kranju. Oglejte si naše izdelke na razstavi!

POZOR!

Varčni gospodarji in gospodinje!

Ali še ne veste, da porabite mnogo več kuriva, ako ni vaša peč strokovno izdelana. Mnogo stroškov si prihranite prav v tem, kakšna je peč. Težko vam je za vsak dinar, ki ga porabite. Toplo sobo si želite pozimi, ali to vam je spet težko, ker se peč ne segreje tako hitro. Še je čas — popravite napako. Popravite peč po stokovnjaku. V teku ene zime si prihranite mnogo. Vsa pečarska dela in popravila sprejema znana domača tvrdka

Vinko Oselji, Kranj Kokr. predm. (poleg gimnazije)

POZOR!

Velika jesenska prodaja!

Naše reklamne cene!

Bela kotenina od Din 5.— dalje	Barhant za obleke od Din 7.— dalje
Flanele od Din 6.— dalje	Flanelaste rjuhe od Din 25.— dalje
Za moške srajce od Din 5:50 dalje	Za moške obleke od Din 25.— dalje
Za prepasnike od Din 6.— dalje	Za moške suknje double D 60 — dalje
Za rjuhe 150 cm od Din 12:50 dalje	Za žen. moderne plašče D 30.— dalje

Prvovrstne klotaste odeje domačega dela samo Din 95.—.

Največja izbira za moške obleke, moške suknje in damske plašče. Preden se boste odločili za nakup blaga, pridite v našo trgovino ter se osebno prepričajte o naših najnižjih cenah na Gorenjskem. — Ženini in neveste, krojači in šivilje poseben popust. Vaši naklonjenosti se priporoča

Manufakt. zaloga Logar & Kalan lastnik Srečko Vidmar - KRANJ

Za šolo in jesen!

Gozdarje in nepremočljive čevlje dobite le pri znani domači tvrdki

Fr. Strniša, Kranj

Pred nakupom si oglejte našo veliko zalogo. Prepričali se boste o nizkih cenah. Sprejemajo se tudi popravila.

JANKO ZUPAN

STROJNO MIZARSTVO - KRANJ

Izdelovanje modernega pohištva. Stavbno mizarstvo. Solidno delo. Nizke cene. Točna postrežba.

KRISTAN PETER

izdelujem čevlje po meri in sprejemam vsa popravila. Oglejte si izdelke na razstavi!

Znana gostilna pri Matičku

toči pristen cviček, ker le ta je dober vinček, tudi Štajerca dobiš, a po njem se močno zveseliš. Cviček in štajerc oba sta priznana, vinca najboljša naših gor.

Vedno dobite mrzla in topla jedila.

Priporočata se Nace in Ivanka Kokalj.

Gorenjske mlekarske zadruge

(Skupni obrat) v Naklem

Nudimo cenj. občinstvu mleko in vse mlečne izdelke:

čajno maslo »deteljica«
sirotkino maslo
skuto za štruklje

Sire: Ementalec, eidamer, trapist, imperjal, liptaver, romadur, dessert.

Vse dobite v naših poslovalnicah v Kranju, Trzinu, Jesenicah. Prepričajte se o dobri kakovosti in nizkih cenah!

Usnjarska in čevljar
zadruga

Runo

r. 3. 30. 3. v Trzinu
priporoča sledeče lastne in zato najcenejše izdelke:

ovčine v raznih barvah, kozine za pletene sandale usnje za površnike, boks, ševro, juhtovino, galanterijsko usnje itd. Obiščite nas!

POZOR!

Najlepše in najmodernejše slike v vseh velikostih in barvah vam izdela najboljši fotograf

fotograf

Edo Kramaršič

Kranj, Rožnovska ulica 64

Knjigarna „Ilirija“

Kranj, Glavni trg

se priporoča za nakup šolekih knjig in drugih potrebščin.

Nizke cene!
Solidna postrežba!

Albin Jazbec Kranj

Najcenejši nakup izgotovljenih oblek. — Cene brez konkurence. — Pripravite se na deževne dni. Ne pustite, da bi otroci prišli premočeni v šolo! Za mal denar kupite pri meni nepremočljivi HUBERTUS plašč za deco, dame in gospe.

Kmetijska okrajna zadruga v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Največja vnovčevalna zadruga na Gorenjskem

Kupuje od svojih članov krompir, fižol in vse poljske pridelke po najvišjih dnevnih cenah.

Prodaja svojim članom umetna gnojila, cement, koruzo, semena, krmila, moko, motorje in vse specerijsko blago po najnižjih cenah.

Kmetovalci, bodite člani te zadruge!

Kauh zofe, spalne divane, otomane, modroce ter splošno tapetniško pohištvo od preproste do najmodernejše oblike

nabavite najceneje in solidno, ako naročite pri tapetniku

BERNARD MAKŠ

specijalna delavnica tapetniških izdelkov
KRANJ, STARA POŠTA 2

Pouk v glazbi. — Absolventinja praškega konservatorija in pedagoške šole gdč. Ravnik Minka bo tudi letos poučevala po zmerni ceni klavir, gosli in citre. Pouk modern, točen-siguren uspeh!

Kathreiner Kneippova sladna kava — njene prednosti. Nedosegljiv okus in fina aroma, zdrava in hranljiva, popolnoma neškodljiva za srce in živce, izdatna, prijetna in poleg tega še poceni!

Ne pozabite obiskati na razstavi paviljona Tiskarne Tiskovnega društva v Kranju

Koor

Sv. birma. Dolgo časa se je pripravljal Kovorska fara na sv. birmo, ki nam je bila določena za nedeljo 23. septembra. Najprvo se je vse okrog cerkve prenovilo. Ceste so se posule, pokopališče se je temeljito popravilo. Pri tem delu je sodelovalo brez izjeme vse, tako, da gotovo že nad 50 let ni bilo tako urejeno. Kovorska dekleta se niso bale žrtvovati noči, da so napletle vence, s katerimi je bila cerkev zelo okusno okrašena. Fantje so postavljali visoke mlaje in lepe slavo loke. Tako pripravljeno smo v soboto 22. t. m. pričakovali svojega škofa, ki je prišel z vlakom ob pol 2. uri na postajo Križe, kjer so ga pričakovali kolesarji, konjeniki in narodne noše. Glavni sprejem pa je bil sredi vasi, kjer je prevzišenega najprvo pozdravil domači g. župnik Hostnik z lepim govorom, nato sta ga v imenu šolske mladine pozdravila deklica in deček, za občino ga je pozdravil g. župan Košir, za Gasilsko četo g. Černilec, za moško katoliško akcijo g. Pesjak, za žensko gospa Aljančič in za Elizabetno konferenco pa gdč. Erlih.

Nato se je razvil spored v cerkev, kjer se nam je podelil sv. blagoslov. Po blagoslovu je šel Prevzišeni v šolo. Zvečer ob 8. uri pa mu je zapel cerkveni pevski zbor lepo podoknico. Pri sprejemu je bilo zelo lepo vreme, za drugi dan pa nas je navdajal strah, da nam bo lepo slovesnost skvaril dež. Ko pa smo jutraj vstali, nas je pozdravilo najlepše jesensko jutro.

Ob 9. uri je bil slovesen vhod Prevzišenega v cerkev v spremstvu 15 duhovnikov, kjer nam je najprvo podelil blagoslov, nato je imel resen govor o nesreči smrtnega greha. Po sv. maši je podelil našim malim zakrament sv. birmo. Vseh birmancev je bilo 82. Popoldne ob 3. uri so bile slovesne pete litanijske, katere je vodil g. pisatelj župnik Finžgar iz Ljubljane. Kmalu po 4. uri so se začele na sredi vasi zbirati množice, da še enkrat prejmejo blagoslov svojega Nadpastirja pred njegovim odhodom. Odhod je bil določen za 5. uro. Kakor so ga pri prihodu čakali kolesarji, konjeniki in narodne noše, tako so ga tudi pri odhodu in ga spremlili. Prevzišeni je ustregel želji spremljevalcev, ki so ga hoteli dalje časa spremljati in je šel na postajo Tržič, namesto Križe.

Krasen jesenski dan je povečal naše razpoloženje in veselje. Takih dni nam daj ljubi Bog še mnogo.

Gospodarstvo Gnojimo jeseni!

Letos smo imeli sušno spomlad, aprila in maja je redkokedaj deževalo, v nekaterih krajih pa sploh ne. Vsled tega je bil pričetek vegetacije letos zelo zgodnji, tako, da so naši kmetovalci rekli, da imamo letos za tri tedne prerano spomlad. To je bilo za kmetovalce neugodno, ti dobro vedo, da dobe le tedaj polno shrambo krme, če je moker april.

Naš kmetovalec je navajen, da gnoji šele spomladi, bodisi to s hlevskim gnojem ali z umetnimi gnojili. Letos je pa videi, da spomladansko gnojenje ni bilo dobro. Gnojila se vsled suše niso mogla pravočasno razkrojiti, da bi rastlinam mogla pravočasno dati potrebno rastlinsko hrano. Če bi pa gnojili že v jeseni — kakor je pravilno — bi se gnojila preko zime razkrojila in spomladi, ob početku vegetacije bi kulturne rastline imele že dovolj hrane na razpolago in bi mnogo bolje uspevale, kakor so pa. Vrh tega pa tudi plevel, posebno na travnikih, ljubi toploto. Ta se je letos predčasno razširil in vzel hrano, katera je bila namenjena plemenitim travam in te takorekoč izpodrinil.

Vsak kmetovalec je letos torej videl, da bi bilo mnogo bolje, če bi gnojil že v jeseni in ne čakal na spomlad, katera je v vremenskem pogledu tako zelo nezanesljiva.

Najbolj važno pa je, da se ozimnim žitom in pa krmnim rastlinam (detelji, lucerni in travnikom), predvsem pa sadnemu drevju brezpogojno že jeseni gnoji.

Za te sadeže pridejo umetna gnojila bolj v poštev, ko pa hlevski gnoj, ker tega vsak kmetovalec rajši za okopavine prihrani.

Glavna in najbolj potrebna hrana za naša zemljišča je pa **kalij** v obliki **40 — 42%ne kalijeve soli** in pa **fosforna kislina** v obliki **superfosfata** (rudnice). Dodajanje teh glavnih rastlinskih hran našim zemljam imenujemo **temeljno gnojenje**. Po potrebi se gnoji še z dušičnim gnojilom in to najbolje, oziroma v jeseni izključno z **apnenim dušikom**. Detelji, lucerni, fižolu in ozimnem žitu, katero ima te sadeže za predsež, ni potrebno z dušikom gnojiti.

Za ozimna žita je najbolje, ako se 10 — 14 dni pred setvijo pognoji po **enem oralu** s sledečimi količinami umetnih gnojil:

50 — 80 kg apnenega dušika
100 — 150 kg superfosfata in
70 — 100 kg 40%ne kalijeve soli.

Za deteljo in lucerno pa:

150 — 200 kg superfosfata in
100 — 150 kg 40%ne kalijeve soli.

Za travnik velja isto, kot za deteljo in lucerno, samo da se mora dodati še 50 — 100 kg apnenega dušika.

Sadnemu drevju in pa vinogradu se **mora vedno** jeseni gnojiti in to najboljše enakomerno po vsem sadovnjaku ali vinogradu. Gnojilo naj se potem porije ali pa plitko podkoplje.

Na 10 arov (1.000 m²) naj se gnoji sadovnjaku ali vinogradu z:

30 — 40 kg apnenega dušika
20 — 30 kg superfosfata in
40 — 50 kg 40%ne kalijeve soli.

Pri vseh kulturah naj se porabi tu navedene manjše količine umetnih gnojil tedaj, če imamo dobro ilovnato zemljo, tam pa, kjer imamo lahko, propustno in izčrpano zemljo, naj se pa uporabljajo večje, tu navedene količine.

V kranjskem srezu se že več kot 10 let delajo zelo natančni gnojilni poskusi na vseh kulturnih rastlinah. Točno se je ugotovilo, da je ravno kalij v obliki 40%ne kalijeve soli ona rastlinska hrana, katera je našim zemljam najbolj potrebna, ker jo je najmanj v zemlji.

Kalij namreč poboljša zemljo in poveča znatno pridelek. Ta je kvantitativno prvovrsten, (ima radi tega tudi boljšo

ceno) je zdrav in odporen proti vsem škodljivcem. Kalij deluje tudi še drugo leto, tako da je uporaba kalija v obliki 40%ne kalijeve soli vedno rentabilna.

Priporoča se, da se kmetovalci, kateri hočejo biti točno poučeni o neobhodni potrebi umetnih gnojil, pred vsem seveda 40%ne kalijeve soli, obrnejo za svet na one vzorne kmetovalce, pri katerih so se izvedli večletni gnojilni poskusi.

Za travnike, deteljo, lucerno in ozimna žita priporočamo sledeče gospode:

Josip Burger, Hraše pri Smledniku,
Anton Umnik, Šenčur,
Josip Dolenc, Žabnica,
Ivan Podpeskar, Kokrica,
Ivan Zupan, Srakovlje.

Ti gospodje so na svojih zemljiščih videli, kako izborne uspehe ima pravilna uporaba umetnih gnojil, predvsem seveda 40% kalijeve soli.

Mladi gospodarji zborujejo

V nedeljo, dne 7. oktobra, bodo zborovali absolventi naših kmetijskih šol. Njihov program ne obsega le kolegialnega sestanka, ampak tudi program stroke. Absolventi se bodo zbrali ob pol 9 na posestvu g. Lazarinija pri Sv. Valburgi (Smlednik), po ogledu posestva pa bo med drugim programom sledil sestanek pri g. Bugarju v Hrašah. Na tem sestanku se bodo absolventje marsikaj pomenili o napredku kmetijstva. Sestanka se udeleže absolventi iz cele Gorenjske in okolice Ljubljane.

Krompir: Spomladi je pogljal krompir lepo zdravo in močno in ni zato nihče dvomil, da bi letos krompir bogato ne obrodil. Toda dolgo trajajoče deževje nam je odvzelo naše upe. Letos bomo imeli na Gorenjskem eno tretjino manj krompirja, kakor lansko leto, ko ga je bilo itak tudi malo. Umevno je torej, da producenti po današnjih nizkih cenah krompirja ne bodo dali, posebno še, ker so za beli »Oneida« za pozneje izgledi dobri.

Fižol: Povpraševanje po fižolu »Ribničanu« in »Mandalonu« je zelo živahno, vendar se opaža pri mandalonu nekoliko pojemanje cen, ker je inozemstvo dobilo ponudbe iz Poljske. — Izvoz fižola »Ribničana« v Francijo prične točno s 1. okt. t. l. ter je že sedaj sklenjenih mnogo predprodaj. Ker pa je letos v Franciji slab pridelek fižola, je upati, da bo uvozni kontingent zvišan, vsled česar bo cena ribničanu še nadalje čvrsta. — Izvozne firme prevzemajo samo z roko prebrani fižol. — Povsod se pritožujejo, da je treba vsled strogih deviznih naredb čakati zelo dolgo na denar.

Žito: Tendence za moko in pšenico je zelo čvrsta ter se računa z zvišanjem cen. — Nova, umetno sušena koruza je že na trgu in je kvalitativno mnogo boljša, kakor lansko leto, vendar so kupčije slabe.

Tovarna škroba je letos začela že s predelavo krompirja. Ker predela dnevno 10—15 vagonov krompirja, bo letos dovolj odpadkov na razpolago, nakar opozarjamo kmete iz bližnje in daljne kranjske okolice, ki odpadke kot izvrstno hranilo za živino radi uporabljajo.

Zjutraj se težko prebudite, zato zato si **budilko** pri **B. Rangusu** kupite. Solidno Vas postreže prva zlatarska delavnica na Gorenjskem. Ženini in neveste, prepričajte se pred nakupom. Kupujem staro zlato in srebro.

• MALI OGLASI •

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 50 par. Najmanjši znesek je 6 D.

Nagrobne okvirje, cementne ograje, cementne strešnike, mejnike itd. izdeluje **Janez Razpet**, Bistrica 22, p. Podbrezje. Postrežba točna in solidna. Cene nizke.

Otomane, divane, modroce in vsa v stroko spadajoča dela Vam nudi najceneje ter se priporoča **Viktor Tonejc** tapetnik, v hiši g. F. Azimana.

1.200 litrov mošta tepkovega nemešanega imam naprodaj in raznovrstna zimska jabolka. **Janez Gregor** Podtabor p. Podbrezje.

Franc Jakovac Jastrebarsko

Zaloga vsakovrstnega vina, likerjev, domačega žganja.

Zastopstvo v Kranju:

Brulc Franc, »Zlata riba«

Najlepše in trpežne čevlje

vam izdeluje po meri znana, že 33 let obstoječa tvrdka

Andrej Ribič
Stražišče pri Kranju

Cene zmernel

Anton Kos

stavnobno in pohištveno strojno mizarstvo
Klauc pri Kranju

Slav. občinstvu vljudno priporočam svojo delavnico za napravo vsake vrste pohištva, od preproste do najfinejših izdelave, po željah in okusu kupcev. Dobra izvršitev vseh stavnobnih del. Solidno, poceni!

Stanko Pesjak

Izdelovanje vseh vrst tehtnic.
Popravilo točno in solidno.

Cene zmerne!

Za jesen in zimo! Vsak potrebuje res dobre čevlje. Preden se odločite za nakup, oglejte si našo veliko zalogo, brez obveznosti za nakup. Prepričali se boste v ceni in kvaliteti. Imamo v zalogi vse vrste čevljev: elegantne, za strapac, turistično in šport. — Priporoča se trgovina.

„Jadran“

Kranj, Glavni trg

Najboljše čevlje vam po meri napravi le

Janko Perčič

Rupa 30
pri Kranju

Oglejte si moje izdelke na razstavi!

Vsa ključavničarska dela
in popravila sprejema

FR. ČAMERNIK

Cerklje pri Kranju

Cenj. občinstvu priporočam, da si ogleda moje izdelke na razstavi.

T Moderno tiskarsko podjetje, specialno urejeno za izdelavo raznovrstnih letakov, reklamnih tiskovin in plakotov v eno in večbarvnem tisku po najmodernejših načrtih. Vsa v stroko spadajoča dela izvršujemo točno in poceni.

Tiskarna Tisk. društva v Kranju

Jeglič Rudolf

kamnoseštvo
in kiparstvo

K R A N J

Kamnoseštvo za marmor in granit s strojnim obratom, stavbno kamnoseštvo in kiparstvo, spomeniki, grobnice. Plošče za oprave iz raznih vrst marmorja, plošče za električne inštalacije. Umetni kamen, cementni izdelki, stopnice, cevi, graniti, plošče iz raznih vrst granita. Načrti, proračuni.

NAGROBNI SPOMENIKI po najnižjih cenah.

Za časa obrtne razstave v bivšem Majdičevem mlinu v Kranju si oglejte paviljon tvrdke **IV. BITENC** - splošno ključavničarstvo, ki vam nudi priznano najboljše in najsolidnejše blago:

vsakovrstne moderne štedilnike, vrata za krušne peči in dimnike, vrtna vrata, balkonske, stopniške in vrtno ograje, ostružene vsakovrstne kovinske predmete itd. - **Autogenično varjenje**. Sprejemajo se vsa v stroko spadajoča dela, popravila mlatilnic, dvokoles in otroških vozičkov. Za cenjena naročila se najvljudneje priporoča

IVAN BITENC, Kranj, Roženvenska ulica 92 trgovina dvokoles in šivalnih strojev, Kokrško predmestje štev. 37 (poleg državne gimnazije)

HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom poštne hranilnice in so vlagateljem tozadevne položnice na razpolago.

Nove hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se izplačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodneje.

Za Din 1.-

Vam nudi znana slaščičarna Anton MOHOR najfinejše kremove rezine in dezerte. Uverite se o prvovrstni kakovosti.

Obrtna razstava

Mohor

FRANC DOLENC

ŠPECERIJSKA TRGOVINA

Priporoča premog!

Na drobno in debelo!

Žima za žimnice vseh vrst vedno na zalogi po najnižjih dnevnih cenah samo pri tvrdki

J. KNIFIC - Stražišče

Tovarna za žimo Stražišče pri Kr., tel. 2

Vzorci razpošiljam na zahtevo gratis in franko

Združenje krojačev in krojačic

je razstavilo na obrtni razstavi dne 30. IX. t. l. v skupnem paviljonu, v katerem bodo razstavili posamezni mojstri svoje izdelke. Tam boste ugotovili dela domačih mojstrov in ocenili tuja dela. Priporočamo vsakemu obiskovavcu razstave, naj si ogleda naš paviljon!

40% kalijeva sol

je za naša zemljišča najbolj važna in potrebna rastlinska hrana.

Gnojite s 40% kalijevo soljo **sedaj v jeseni**, ker se to veliko bolj izplača kot šele spomladi.

Po enem oralu gnojite: za ozimna žita 70-100 kg detelji, lucerni, travniku 100-120 kg sadnemu drevju 200 kg **40% kalijeve soli!**

Vsa potrebna navodila da brezplačno:

Agrikulturno kemički ured za kalijevo gnojenje - Zagreb

Trg Washingtona št. 5.

